

RADA EVROPY

EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA

VELKÝ SENÁT

STEC A OSTATNÍ proti SPOJENÉMU KRÁLOVSTVÍ

(stížnosti č. 65731/01 a 65900/01)

ROZSUDEK

ŠTRASBURK

12. dubna 2006

Tento rozsudek je konečný, ale může být předmětem formálních úprav.

*Rozsudek je v autentickém anglickém a francouzském znění publikován na internetových stránkách Evropského soudu pro lidská práva v databázi HUDOC (www.echr.coe.int).
Pořizovaný úřední překlad do českého jazyka není autentickým zněním rozsudku.*

Ve věci Stec a ostatní proti Spojenému království,

Evropský soud pro lidská práva zasedající ve velkém senátu ve složení:

Luzius Wildhaber, *předseda*,
Christos Rozakis,
Nicolas Bratza,
Boštjan M. Zupančič,
Loukis Loucaides,
Josep Casadevall,
John Hedigan,
Matti Pellonpää,
Margarita Tsatsa-Nikolovska,
Rait Maruste,
Kristaq Traja,
Anatoly Kovler,
Stanislav Pavlovski,
Lech Garlicki,
Javier Borrego Borrego,
Dean Spielmann,
Egbert Myjer, *soudci*,

a Lawrence Early, *zástupce tajemníka velkého senátu*,

po neveřejném jednání ve dnech 9. března, 6. července 2005 a 15. března 2006,
vynesl tento rozsudek, který byl přijat posledně uvedeného dne:

ÚVOD

1. Případ vznikl na základě dvou stížností (č. 65731/01 a 65900/01) proti Spojenému království Velké Británie a Severního Irska předložených Soudu podle článku 34 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod („Úmluva“) pěti státními příslušníky Spojeného království ve dnech 20. listopadu 2000 a 30. ledna 2001. První stěžovatelka, Regina Heppleová, se narodila v roce 1933 a žije ve Wakefieldu. Druhá stěžovatelka, Anna Stecová, se narodila v roce 1933 a žije ve Stoke-on-Trent. Třetí stěžovatel, Patrick Lunn, se narodil v roce 1923 a žije ve Stockton-on-Tees. Čtvrtá stěžovatelka, Sybil Spencerová, se narodila v roce 1926 a žije v Bury. Pátý stěžovatel, Oliver Kimber, se narodil v roce 1924 a žije v Pevensey.

(...)

SKUTKOVÝ STAV

I. SKUTKOVÉ OKOLNOSTI

2. Skutkové okolnosti případu, jak byly předloženy účastníky řízení, lze shrnout následovně.

A. Paní Stecová

3. Dne 18. ledna 1989 si paní Stecová v práci poranila záda a nemohla pokračovat v práci. Od 24. ledna 1990 jí byl přiznán příspěvek ke sníženému výdělku („REA“ – ...). Dne 13. března 1993 dosáhla věku 60 let a od 31. března 1996 jí bylo přiznání příspěvku REA nahrazeno přiznáním důchodového příspěvku („RA“ – ...).

4. Stěžovatelka se proti tomuto rozhodnutí odvolala z důvodu diskriminace na základě pohlaví k Odvolacímu soudu pro sociální zabezpečení v Trentu („SSAT“), který jejímu odvolání dne 4. října 1996 vyhověl, a rozhodčí úředník se následně odvolal ke Komisaři pro sociální zabezpečení („komisař“).

5. Komisař připojil případ paní Stecové k případům ostatních tří dotčených stěžovatelů a také k případu paní Heppleové. Po vyslechnutí argumentů ve dnech 11. a 12. prosince 1997 rozhodl komisař dne 8. května 1998 o předložení následujících otázek Evropskému soudnímu dvoru (ESD):

„1. Umožňuje článek 7 Směrnice Rady 79/7/EHS, aby členský stát zavedl nerovné věkové podmínky spojené s rozdílným důchodovým věkem mužů a žen v rámci svého zákonného systému starobního důchodu pro nárok na dávku, která má povahu příspěvku ke sníženému výdělku (REA) v rámci zákonného systému pro případy pracovních úrazů a nemocí z povolání, a to tak, aby v rámci tohoto systému docházelo k rozdílným týdenním peněžním platbám pro muže a ženy v jinak podobných situacích, zejména pokud tato nerovnost

a) není nezbytná z jakéhokoli finančního důvodu souvisejícího s některým z těchto systémů dávek a

b) nikdy předtím nebyly tyto nerovné podmínky zavedeny a poprvé jsou zavedeny mnoho let po vzniku obou systémů a také po 23. prosinci 1984, což je nejzazší datum, kdy má být směrnice plně účinná podle článku 8?

2. Pokud je odpověď na první otázku kladná, jaké jsou úvahy, které určují, zda jsou nerovné věkové podmínky, jako jsou ty, které byly zavedeny ve Velké Británii u příspěvku ke sníženému výdělku od roku 1988 do roku 1989, nezbytné pro zajištění soudržnosti mezi systémy nebo zda jinak spadají do povolené výjimky podle článku 7?

3. ...“

6. Komisař ve svém předběžném rozhodnutí uvedl:

„Pokud jde o hlavní otázku, z informací, které mám k dispozici (a rozhodčí úředníci to připouštějí), je zřejmé, že zavedení nerovných věkových podmínek pro příspěvek REA poprvé po roce 1986 nebylo nezbytné k zachování finanční rovnováhy nebo soudržnosti (pokud je toto slovo chápáno ve finančním smyslu) systémů sociálního zabezpečení Spojeného království.

Je také zřejmé (a na základě informací, které mám k dispozici, tak rozhoduji jako o skutečnosti), že jejich zavedení nebylo nezbytné, aby Spojené království mohlo zachovat různé věkové hranice pro odchod do důchodu v rámci svého systému důchodového zabezpečení. Tento rozdíl koexistoval se systémem pracovních úrazů ... téměř 40 let od roku 1948 bez něj a systém příspěvku REA mohl být jednoduše ponechán v původní podobě nebo mohl být přijat nediskriminační věkový limit, aniž by se narušil systém důchodů, který vždy fungoval.

Skutečnou otázkou je tedy obtížnější otázka, zda vláda, která považuje za nákladnou anomálii pokračovat ve vyplácení dávky, jako je příspěvek REA, lidem příliš starým na to, aby mohli pracovat, smí zavést novou hranici v nerovném věku, přičemž se dovolává výhody vyloučení podle článku 7 pro „možné důsledky pro jiné dávky“ s ohledem na to, co bylo řečeno v rozsudku [ESD] ve věci *Graham*, s odůvodněním, že zvolený věk je stejný jako věk pro důchod, a ... vláda zastává politický názor, že funkce náhrady příjmu, kterou plnil příspěvek REA, by měla být po dosažení důchodového věku plněna důchodem plus velmi malým „důchodovým příspěvkem“.

7. ESD vynesl rozsudek dne 23. května 2000 (...). Dne 31. července 2000 komisař v návaznosti na rozsudek ESD zrušil případy stěžovatelů, v nichž byli stěžovatelé odvolateli, a vyhověl odvoláním, v nichž byli odvolateli rozhodčí úředníci.

B. Pan Lunn

8. Dne 11. listopadu 1973 utrpěl pan Lunn pracovní úraz pravé ruky, v jehož důsledku musel přestat pracovat. Od 12. května 1974 pobíral zvláštní příspěvek ve strádání, který byl od

1. října 1986 změněn na přídavek REA. Dne 19. května 1988 dosáhl věku 65 let a od května 1993, kdy dovršil 70 let, pobíral zákonný starobní důchod. Dne 26. března 1996 rozhodčí úředník přezkoumal přiznání přídavku REA a rozhodl, že s účinností od 31. března 1996 by mělo být nahrazeno přiznáním přídavku RA, vypláceným přibližně ve výši 25 % sazby přídavku REA.

9. Stěžovatel se odvolal z důvodu, že žena ve stejné situaci by byla považována za osobu, která odešla do důchodu dne 19. května 1988 nebo dříve a měla by nárok na doživotně zmrazenou sazbu přídavku REA, což je vyšší dávka. Dne 24. září 1996 soud SSAT ve Stockportu jeho odvolání zamítl a pan Lunn se odvolal ke komisaři, který věc postoupil ESD (viz § 17–19 výše).

C. Paní Spencerová

10. Paní Spencerová utrpěla dne 17. července 1966 pracovní úraz krční páteře. Od 15. ledna 1967 jí byl přiznán zvláštní přídavek ve strádání, který byl od 1. října 1986 změněn na příspěvek REA. Šedesáté narozeniny oslavila dne 11. prosince 1986 a od 23. prosince 1986 pobírala starobní důchod. Dne 10. května 1993 bylo rozhodnuto s účinností od 11. dubna 1988 doživotně zmrazit její přídavek REA na 25,28 liber (GBP) týdně.

11. Stěžovatelka se odvolala k soudu SSAT v Boltonu s odůvodněním, že kdyby byla mužem, dostávala by i nadále nezmrazený přídavek REA. Soud SSAT jejímu odvolání vyhověl dne 30. listopadu 1994 a rozhodčí úředník se odvolal ke komisaři, který věc postoupil ESD (viz § 17–19 výše).

D. Pan Kimber

12. Dne 12. března 1982 si pan Kimber v práci poranil záda a nemohl pokračovat v práci. Od 15. září 1982 mu byl přiznán zvláštní přídavek ve strádání, který byl od 1. října 1986 změněn na přídavek REA. Dne 30. září 1989 dosáhl věku 65 let a od 29. září 1994 pobíral starobní důchod. Dne 29. dubna 1996 rozhodčí úředník přezkoumal přiznání přídavku REA a rozhodl, že s účinností od 31. března 1996 by měl být nahrazen přídavkem RA.

13. Stěžovatel se odvolal k soudu SSAT v Eastbourne s odůvodněním, že žena v jeho situaci se mohla rozhodnout, že bude považována za důchodkyni od 10. dubna 1989, a měla by tak nárok na doživotně zmrazený přídavek REA, což je vyšší dávka než přídavek RA. Soud SSAT jeho odvolání dne 2. října 1996 vyhověl a rozhodčí úředník se odvolal ke komisaři, který věc postoupil ESD (viz § 17–19 výše).

(...)

PRÁVNÍ POSOUZENÍ

K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 14 ÚMLUVY VE SPOJENÍ S ČLÁNKEM 1 PROTOKOLU Č. 1

14. Stěžovatelé tvrdili, že systém přídavků ke sníženému výdělku („REA“ – ...) a důchodových přídavků („RA“ – ...), jak se na každého z nich vztahoval, byl diskriminační, což je v rozporu s článkem 14 Úmluvy ve spojení s článkem 1 Protokolu č. 1. Ustanovení článku 1 Protokolu č. 1 zní:

„Každá fyzická nebo právnická osoba má právo pokojně užívat svůj majetek. Nikdo nemůže být zbaven svého majetku s výjimkou veřejného zájmu a za podmínek, které stanoví zákon a obecné zásady mezinárodního práva.

Předchozí ustanovení nebrání právu států přijímat zákony, které považují za nezbytné, aby upravitily užívání majetku v souladu s obecným zájmem a zajistily placení daní a jiných poplatků nebo pokut.“

Článek 14 Úmluvy stanoví:

„Užívání práv a svobod přiznaných touto Úmluvou musí být zajištěno bez diskriminace založené na jakémkoli důvodu, jako je pohlaví, rasa, barva pleti, jazyk, náboženství, politické nebo jiné smýšlení, národnostní nebo sociální původ, příslušnost k národnostní menšině, majetek, rod nebo jiné postavení.“

15. Ve svém rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 6. července 2005 Soud rozhodl, že zájmy stěžovatelů spadají do působnosti článku 1 Protokolu č. 1, a že článek 14 Úmluvy je proto použitelný. Nyní musí posoudit, zda došlo k porušení článku 14 ve spojení s článkem 1 Protokolu č. 1.

(...)

B. Hodnocení Soudu

1. Obecné zásady

16. Stěžovatelé poukazovali na rozdílné zacházení na základě pohlaví, které spadá do neúplného seznamu zakázaných důvodů diskriminace v článku 14.

17. Článek 14 nezakazuje členskému státu zacházet se skupinami odlišně za účelem nápravy „faktických nerovností“ mezi nimi; za určitých okolností může totiž neúspěšný pokus o nápravu nerovnosti prostřednictvím odlišného zacházení sám o sobě vést k porušení článku (viz věc *„týkající se některých aspektů zákonů o používání jazyků ve vzdělávání v Belgii“*, č. 1474/62, 1677/62, 1691/62, 1769/63, 1994/63 a 2126/64, rozsudek o odůvodněnosti ze dne 23. července 1968, § 10, a *Thlimmenos proti Řecku*, č. 34369/97, rozsudek velkého senátu ze dne 6. dubna 2000, § 44). Rozdílné zacházení je však diskriminační, pokud nemá objektivní a rozumné odůvodnění, jinými slovy, pokud nesleduje legitimní cíl nebo pokud neexistuje rozumný vztah přiměřenosti mezi použitými prostředky a sledovaným cílem. Smluvní stát má prostor pro uvážení při posuzování, zda a do jaké míry rozdíly v jinak podobných situacích odůvodňují odlišné zacházení (*Van Raalte proti Nizozemsku*, č. 20060/92, rozsudek ze dne 21. února 1997, § 39).

18. Rozsah tohoto prostoru pro uvážení se bude lišit podle okolností, předmětu a souvislostí (*Petrovic proti Rakousku*, č. 20458/92, rozsudek ze dne 27. března 1998, § 38). Obecně platí, že by musely být předloženy velmi závažné důvody, aby Soud mohl považovat rozdílné zacházení založené výhradně na pohlaví za slučitelné s Úmluvou (*Van Raalte proti Nizozemsku*, cit. výše, § 39, a *Schuler-Zraggen proti Švýcarsku*, č. 14518/89, rozsudek ze dne 24. června 1993, § 67). Na druhou stranu je státu podle Úmluvy obvykle ponechán široký prostor, pokud jde o obecná opatření hospodářské nebo sociální strategie (viz např. *James a ostatní proti Spojenému království*, č. 8793/79, rozsudek ze dne 21. února 1986, § 46 nebo *National & Provincial Building Society, Leeds Permanent Building Society a Yorkshire Building Society proti Spojenému království*, č. 21319/93, 21449/93 a 21675/93, rozsudek ze dne 23. října 1997, § 80). Vnitrostátní orgány jsou díky své přímé znalosti společnosti a jejích potřeb v zásadě schopny posoudit lépe než mezinárodní soudce, co je ve veřejném zájmu ze sociálních nebo ekonomických důvodů, a Soud bude obecně respektovat politickou volbu zákonodárce, pokud není „zjevně bez rozumného základu“ (tamtéž).

19. A konečně, jelikož si stěžovatelé stěžují na nerovnost v systému sociálního zabezpečení, Soud zdůrazňuje, že článek 1 Protokolu č. 1 nezahrnuje právo na nabytí majetku. Neomezuje svobodu smluvních států rozhodnout se, zda zavedou či nezavedou jakoukoli formu systému sociálního zabezpečení, ani zvolit typ či výši dávek, které budou v rámci takového systému poskytovány. Pokud se však stát rozhodne vytvořit systém dávek nebo důchodů, musí

tak učinit způsobem, který je slučitelný s článkem 14 Úmluvy (viz rozhodnutí o přijatelnosti v této věci, § 54–55).

2. Použití těchto zásad na projednávanou věc

20. Soud připomíná, že přídavek REA je dávka závislá na výdělku, která má zaměstnancům nebo bývalým zaměstnancům nahradit snížení výdělečné schopnosti v důsledku pracovního úrazu nebo nemoci z povolání. Přibližně v roce 1986 bylo politicky rozhodnuto, že přídavek REA již nebude vyplácen žadatelům, kteří dosáhli věku, kdy by již neměli placené zaměstnání, i pokud dříve neutrpěli úraz nebo onemocnění (...). Stěžovatelé připouštějí, že bylo rozumné usilovat o zastavení vyplácení přídavek REA pracovníkům po dosažení věku, kdy by v každém případě odešli do důchodu, a Soud s tím souhlasí, neboť dotčená dávka je určena k nahrazení nebo doplnění výdělku, a je tedy úzce spojena se zaměstnáním a pracovním životem.

21. Stěžovatelé však nesouhlasí s tím, že k dosažení tohoto cíle bylo nutné přijmout jako horní hranici věk, ve kterém muži nebo ženy vzniká nárok na státní starobní důchod, neboť v současné době je důchodový věk pro muže a ženy odlišný. Navrhli, že by se místo toho mohla použít jednotná věková hranice a/nebo souběh předpisů o dávkách.

22. Soud nicméně poznamenává, že jednotná věková hranice by nedosáhla stejné úrovně souladu se státním důchodovým systémem, který je založen na pomyslném „konci pracovního života“ v 60 letech u žen a 65 letech u mužů. Dávky, na které se stěžovatelé odvolávají jako na dávky se stejným počátečním věkem pro muže a ženy – zimní příspěvek na palivo, poplatky za lékařský předpis a autobusové jízdenky (... – nejsou neoddělitelně spojeny s pojmem placeného zaměstnání nebo „pracovního života“ tak, jak je tomu u přídávku REA. Souběžná úprava dávek, která by zajistila, aby se případné pobírané přídávky REA odečítaly od státního starobního důchodu, by navíc zachovala napadený rozdíl v zacházení, neboť ženy by i tak získaly nárok na důchod a mohly by začít pobírat přídavek REA se sníženou sazbou o pět let dříve než muži.

23. Vláda vysvětlila, že použití státního důchodového věku jako mezního bodu pro přídavek REA usnadnilo pochopení a správu systému (...). Soud se domnívá, že takové otázky hospodárnosti veřejné správy a soudržnosti jsou obecně otázkami spadajícími do prostoru pro uvažování uvedeného v § 52 výše.

24. Kromě toho považuje za významné, že v tomto případě stěžovatelů ESD shledal, že vzhledem k tomu, že je přídavek REA určen k odškodnění osob v produktivním věku kvůli ztrátě výdělečné schopnosti v důsledku pracovního úrazu nebo nemoci z povolání, bylo nutné v zájmu zachování soudržnosti se systémem starobních důchodů propojit věkové hranice (...). Je sice pravda, že čl. 7 odst. 1 písm. a) [Směrnice Rady Evropských společenství, 79/7/EHS ze dne 19. prosince 1978, o postupném zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti sociálního zabezpečení] stanoví výslovnou výjimku z obecného zákazu diskriminace v sociálním zabezpečení (...), ale ESD byl vyzván, aby při rozhodování o tom, zda se na věc vztahuje výjimka podle článku 7, posoudil, zda diskriminace v systému přídavek REA vyplývající z vazby na rozdílný věk odchodu do důchodu byla objektivně nezbytná k zajištění souladu s důchodovým systémem. Při vyvozování závěru o této otázce, která sice není rozhodující pro otázku podle článku 14 Úmluvy, nicméně má zásadní význam, je třeba vzít v úvahu zejména silnou přesvědčovací hodnotu zjištění ESD v tomto bodě.

25. Soud se proto z výše uvedených důvodů domnívá, že jak politické rozhodnutí přestat vyplácet přídávky REA osobám, které by jinak odešly do důchodu z placeného zaměstnání, tak rozhodnutí dosáhnout tohoto cíle tím, že se věková hranice pro přídávky REA naváže na pomyslný „konec pracovního života“ nebo věk odchodu do důchodu, sledovaly legitimní cíl a byly rozumně a objektivně odůvodněné.

26. Zbývá posoudit, zda byl základní rozdíl v zacházení s muži a ženami ve státním důchodovém systému přijatelný podle článku 14.

27. Rozdílný věk pro odchod do důchodu byl poprvé zaveden pro muže a ženy ve Spojeném království v roce 1940, tedy mnohem dříve, než vznikla Úmluva, ačkoli tento rozdíl přetrvává dodnes (...). Zdá se, že rozdílné zacházení bylo přijato s cílem zmírnit finanční nerovnost a potíže vyplývající z tradiční neplacené role žen, které se starají o rodinu v domácnosti, a nikoliv o výdělek na pracovišti. Rozdílný věk odchodu do důchodu byl tedy původně určen k nápravě „faktických nerovností“ mezi muži a ženami, a proto se zdá, že byl objektivně odůvodněn podle článku 14 Úmluvy (viz § 51 výše).

28. Z toho vyplývá, že rozdílný věk pro odchod do důchodu byl ospravedlněný až do doby, kdy se společenské podmínky změnilly tak, že ženy již nebyly podstatně poškozeny z důvodu kratšího pracovního života. Tato změna musela být ze své podstaty postupná a bylo by obtížné nebo nemožné určit konkrétní okamžik, kdy nespravedlnost vůči mužům způsobená rozdílným důchodovým věkem začala převažovat nad potřebou napravit znevýhodněné postavení žen. Soud má k dispozici určité náznaky. V bílé knize z roku 1993 vláda uvedla, že počet žen v placeném zaměstnání výrazně vzrostl, takže zatímco v roce 1967 tvořily ženy pouze 37 % zaměstnanců, v roce 1992 se jejich podíl zvýšil na 50 %. Kromě toho byly v letech 1977 a 1978 zavedeny různé reformy způsobu posuzování nároku na důchod, z nichž měly prospěch ženy, které byly dlouhou dobu bez placeného zaměstnání. Od roku 1986 bylo nezákonné, aby zaměstnavatel stanovil rozdílný věk odchodu do důchodu pro muže a ženy (...).

29. Podle informací, které má Soud k dispozici, učinila vláda první konkrétní krok ke stanovení stejného věku odchodu do důchodu pro obě pohlaví zveřejněním zelené knihy v prosinci 1991. Nepochybně by bylo možné namítnout, že tento krok mohl nebo měl být učiněn dříve. Jak však Soud uvedl, vývoj parity v pracovním životě mužů a žen je postupný a vnitrostátní orgány jsou schopny jej lépe posoudit (viz § 52 výše). Kromě toho je významné, že mnoho ostatních smluvních států stále zachovává rozdíl ve věku, kdy muži a ženy získávají nárok na státní starobní důchod (...). V rámci Evropské unie je tento postoj uznán výjimkou obsaženou ve směrnici (...).

30. Vzhledem k původnímu odůvodnění opatření jako nápravy finanční nerovnosti mezi pohlavími, pomalu se vyvíjející povaze změn v pracovním životě žen a vzhledem k neexistenci společného standardu mezi smluvními státy (*Petrovic proti Rakousku*, cit. výše, § 36–43) Soud konstatuje, že Spojenému království nelze vytýkat, že se na cestu k jednotnému důchodovému věku nevydalo dříve.

31. Soud navíc nepovažuje za nepřiměřené, že vláda po zahájení procesu zrovnoprávnění provedla důkladné konzultace a přezkoumání, a nelze ani vyčítat Parlamentu, že se v roce 1995 rozhodl zavádět reformu pomalu a postupně. Vzhledem k mimořádně dalekosáhlým a závažným důsledkům pro ženy a obecně pro ekonomiku se jedná o záležitost, které jednoznačně spadají do oblasti prostoru pro uvážení státu.

3. Závěr

32. Závěrem Soud konstatuje, že rozdíl ve věku odchodu do důchodu mezi muži a ženami ve Spojeném království byl původně určen k nápravě znevýhodněného ekonomického postavení žen. Z tohoto důvodu byl i nadále rozumně a objektivně odůvodněn, dokud společenské a ekonomické změny neodstranily potřebu zvláštního zacházení se ženami. Rozhodnutí žalovaného státu ohledně přesného načasování a způsobu nápravy nerovnosti nebyla natolik zjevně nepřiměřená, aby překročila široký prostor pro uvážení, který je mu v této oblasti přiznán (viz § 52 výše). Stejně tak bylo rozumně a objektivně odůvodněno rozhodnutí vázat nárok na přídavky REA na důchodový systém, neboť tato dávka má kompenzovat

sníženou výdělečnou schopnost během pracovního života. V tomto případě tedy nedošlo k porušení článku 14 Úmluvy ve spojení s článkem 1 Protokolu č. 1.

33. Vzhledem k výše uvedenému zjištění není nutné, aby Soud posuzoval samostatně otázky týkající se postavení oběti třetího, čtvrtého a pátého stěžovatele (...).

Z TĚCHTO DŮVODŮ SOUD

1. *rozhoduje* šestnácti hlasy proti jednomu, že nedošlo k porušení článku 14 Úmluvy ve spojení s článkem 1 Protokolu č. 1;
2. *rozhoduje* šestnácti hlasy proti jednomu, že není třeba samostatně posuzovat otázky týkající se postavení oběti třetího, čtvrtého a pátého stěžovatele.

Vyhotoveno v anglickém a francouzském jazyce a sděleno na veřejném jednání v Paláci lidských práv ve Štrasburku dne 12. dubna 2006.

Lawrence Early

zástupce tajemníka

Luzius Wildhaber

předseda